

7. Závěr

Nepodmíněný trest odnětí svobody je nedílnou součástí trestněprávního systému v České republice. Je považován za trest nejpřísnější vzhledem k tomu, že omezení lidské svobody jakožto nejdůležitější hodnoty znamená nejzávažnější újmu.

Trestní právo a vězeňství se neustále vyvíjejí. Od počátku 90. let minulého století u nás dochází k humanizaci vězeňství a k čím dál tím větší snaze respektovat základní práva a svobody odsouzených. Vydali jsme se směrem přizpůsobování právní úpravy celoevropským standardům. Nejen u nás, ale i v zahraničí, probíhá snaha tento druh trestu omezovat a nahrazovat ho jinými alternativami. Mezi ně patří podmíněné odsouzení, trest obecně prospěšných prací nebo peněžitý trest, a můžeme sem zařadit také alternativní způsoby řízení jako je institut narovnání. Je však zřejmé, že ani v budoucnosti se nebude možné této sankci vyhnout. Vždy bude existovat skupina pachatelů, u nichž nebude možné použít jiný trest. Jedná se tedy v určitých případech o trest nezastupitelný a jediný možný.

Výkon trestu odnětí svobody je spojen s celou řadou negativ. Jde převážně o přetrhání sociálních vazeb s rodinou, přáteli, o tzv. prizonizaci a z toho vyplývající složitý návrat zpět do „normální“ společnosti. Proto je důležité pečlivě posoudit, zda by v některých méně závažných případech spáchaných trestných činů nenaplnil účel trestu lépe trest mírnější. Avšak kvůli případům, kdy není jiné varianty než uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, je třeba zajistit, aby v průběhu výkonu trestu nedocházelo k nežádoucím jevům jako je šikanování mezi vězni či zneužívání drog, a aby se zlepšili podmínky, ve kterých si odsouzení odpykávají svůj trest. K tomu může dopomoci zaměstnání dalších osob, které se podílejí na chodu věznice, a také vyškolení personálu. Jeho stav totiž nestačí držet krok s počtem odsouzených. To platí převážně pro odborné zaměstnance jako jsou vychovatelé, psychologové, sociální pracovníci, popřípadě speciální pedagogové.

Veřejnost má často tendenci svět vězňů pozorovat jako by z dálky a považovat ho za jakýsi jiný svět, který se toho jejich netýká. Někdy se také domnívá, že „uklizením“ pachatele za mříže věznice je celý problém vyřešen. Opak je ale pravdou. Jak již bylo v průběhu této práce řečeno, během výkonu trestu na odsouzeného působí řada kriminogenních faktorů. Je třeba si uvědomit, že většina odsouzených se dříve či

později vrátí zpět do života na svobodě, a pokud se bude vězeňství stále potýkat s těmito problémy jako doposud, kolotoč **trestný čin – výkon trestu odnětí svobody – (podmíněné) propuštění z výkonu trestu – další trestný čin – další výkon trestu odnětí svobody** bude pokračovat.